

Aika keskiviikkona 24.6.1992 kello 12.00

Paikka Suomen Pankki

Läsnolijat Jorma Aranko puheenjohtaja
Pekka Laajanen
Esko Ollila

Eino Keinänen varajäsen
Risto Määttänen varajäsen

Erkki Sarsa sihteeri

Liisa Halme kutsuttuna asiantuntijana

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Aranko avasi kokouksen.

2 § Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Todettiin kokous päätösvaltaiseksi.

3 § Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokoukselle asialista kokouskutsun mukaisesti lisäyksiin, että ennen kokouskutsun mukaisen asialistan kohtaa 4. käsitellään hallintoneuvostolle annettava selvitys pankkien konkurssiin asettamisen edellytyksistä ja allianssineuvottelujen nykyvaihe.

4 § Selvitys pankkien konkurssiin asettamisen edellytyksistä

Merkittiin tiedoksi Suomen Pankissa laadittu selvitys (LIITE 4 §) ja päätettiin, että puheenjohtaja laatii selvityksen pohjalta hallintoneuvostolle kirjallisen selonteon pankkien konkurssiin asettamisen edellytyksistä ja että selontekoon liitetään laskelmat konkurssin kustannuksista ongelm pankkien yhteenlaskettujen lukujen perusteella.

5 § SKOP:ia, Unitasta ja säästöpankkijärjestöä koskevat yhteistyöneuvottelut

Päätettiin lähettää liitteen mukainen kirje Suomen Yhdyspankki Oy:lle (LIITE 5 §).

LIITE 5A
J40370 6/92

Suomen Yhdyspankki Oy
Pankinjohtaja Markku Pohjola

HELSINKI

**SKOP-OSAKKEIDEN OSTO JA UNITAS OY:N
JA SUOMEN SÄÄSTÖPANKIN YHTEISTYÖ**

Palaamme 12.5.1992 Suomen Pankille lähettämämme tarjoukseen, joka koski Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin osakkeiden ostoa sekä Suomen Säästöpankin ja Unitas Oy:n välistä yhteistyötä.

Tarjouksenne jälkeen Suomen Pankki on myynyt SKOP-omistuksensa valtion vakuusrahastolle, joka haluaa jatkaa Suomen Pankin käynnistämiä neuvotteluja kanssanne. Neuvotteluiden eteenpäin saattamiseksi pyydämme Teitä antamaan lisäselvityksiä ennen muuta seuraavista asioista.

1 Hinta

Pankkinne tarjoutuu ostamaan vain SKOP-konsernin kotimaisen osan sekä SKOP-konsernin tuottavan lainasalkun samalla, kun kaupan ulkopuolelle jäävään lainasalkkuun sisältyvät luottotappioriskit ja muut menetykset jäisivät myyjän vastuulle. Lisäksi tarkoituksenanne on hoitaa jäljelle jäävää pankkia nykyistä huomattavasti pienemmällä henkilökunnalla.

Jo tässä vaiheessa haluamme todeta, että esittämämme kauppahinta SKOP:n osakkeista ei vastaa SKOP:n osakkeiden arvoa ja niitä tuottoja, jotka saadaan, kun ehdottamamme tase-erät siirretään kaupan ulkopuolelle. Tästä johtuen valtion vakuusrahasto edellyttää, että SKOP-osakkeiden kauppahinnassa tulee huomioida riskeistä puhdistetun SKOP:n tulevaisuuden tuotto-odotukset tai, että pankkinne osallistuu niihin riskinjakojärjestelyihin, joita tarjouksessanne ja jäljempänä on kaavailtu.

Eryteisesti SKOP:n K-osakkeiden hinnoittelussa tulee huomioida K-osakkeen oston myötä Unitakselle koitua hyöty pääsystä säästöpankkiverkoston ja siitä syntyvistä yhteistyömahdollisuuksista.

Lisäksi kiinnitämme huomiotanne siihen, että tarjouksessanne SKOP-osakkeiden kauppahinta perustuu SKOP:n substanssiarvoon / nettoarvoon, mutta kaupassa käytettävien maksuvälineiden nykyarvot ovat alle SKOP:n substanssiarvon.

2 Riskinjako

Olemme valmiit hyväksymään, että erilliseen riskinjakoyhtiöön siirretään SKOP-konsernin heikkotuottoisia tase-eriä, joita tarjouksenne mukaan olisivat SKOP-konsernin hoitamattomat luotot ja tuottamaton kiinteistö-kanta. Näiden määrä oli toukokuussa 1992 n. 5 200 milj. markkaa. Näiden lisäksi yhtiöön voidaan siirtää SKOP-konsernin vaihto- ja sijoitusomaisuusosakkeet, n. 300 milj. markkaa sekä IVY-Bulgaria-luotot, n. 700 milj. markkaa.

Valtion vakuusrahasto esittää lisäksi, että pankillanne olisi mahdollisuus määrätyn ajan kuluessa kaupan toteutumisen jälkeen siirtää tiettyjä tase-eriä edellä mainittuun riskinjakoyhtiöön etukäteen hyväksytyin kriteerein. Yhtiöön siirrettävien tase-erien kriteereistä (lähinnä hoitamattomat luotot) sovitaan osana kauppaa ja siirrot hyväksyisi työryhmä, jonka kokoonpanosta sovitaan erikseen.

Lisäksi esitämme, että perustettavan riskinjakoyhtiön omistus pohjasta, riskinjaosta ja rahoituksesta sekä yhtiön myöhemmästä käyttötarkoituksesta sovitaan myyjän ja pankkinne kesken.

Pankkinne vastattavaksi jäisi täten jäljelle jäävä SKOP:n terve ja tuotava tase.

3 Jälleenrahoitus

Tarjouskirjeenne kohdassa 2.4.1 esitätte ehdotuksenne kaupan yhteydessä sovittavasta jälleenrahoitustuesta.

Kotimaisen jälleenrahoituksen osalta Suomen Pankki jatkaa edelleen tehtäväänsä pitää Suomen rahalaitos vakavalla ja turvallisella kannalla (lender of last resort).

Pankkinne ja SKOP:n jälleenrahoituksessa ei pitäisi tulla ongelmia, koska pankkinne ehdottaa ostavansa vain tuottavan SKOP:n. Mikäli lisäksi kaupan rakenne on huolellisesti järjestetty ja tehokkaasti tiedotettu, tämän pitäisi tyydyttää SKOP:n rahoittajia.

Valtion vakuusrahastolle on syntynyt käsitys, että Suomen Pankki voi harkita SKOP:n valuuttamääräisen rahoituksen tukemista, mutta vain sen väliajan, joka tarvitaan SKOP:n aseman vakiinnuttamiseksi markkinoilla. Myöskään Unitaksen omien, pitemmän aikavälin etujen mukaista ei ole saada erityisiä takuita SKOP:n / Unitaksen jälleenrahoitukselle.

Kauppa vahvistaa Unitaksen markkina-asemaa ja on taloudellisilta vaikutuksiltaan senkaltainen, että kauppa ei lisää Unitas-ryhmän jälleenrahoituskustannuksia. Siten julkinen valta ei voine olla vastuussa Unitaksen rahoituskustannuksista, joihin muutkin tapahtumat kuin SKOP-osakkeiden kauppa voivat aiheuttaa muutoksia.

4 Suomen Säästöpankin omistus

Tarjouskirjeenne kohdassa 3.2 on ehdotuksenne Suomen Säästöpankin kanssa aikaansaatavan yhteistyön sisällöstä. Asian yhteiskunnallisesta painoarvosta johtuen valtion vakuusrahaston on voitava vakuuttua ehdotetun tarjouksenne avulla saavutettavista selkeistä eduista.

Mikäli Unitas haluaa ottaa vastatakseen Suomen Säästöpankin liiketoiminnallisesta päätöksenteosta, Unitaksen tulee jo ensi vaiheessa mahdollisesti yhdessä Sampo-yhtiöiden kanssa ryhtyä merkittäväksi vähemmistöosakkaaksi Suomen Säästöpankki Oy:ssä. Tätä edellyttää myös esittämänne mahdollisuus saada etuosto-oikeus valtion vakuusrahaston Suomen Säästöpankkiin tekemiin sijoituksiin. Ennen Suomen Säästöpankin muuttamista osakeyhtiöksi sijoitukset jouduttaneen tekemään kantarahasto-osuuksina.

Unitaksella ei sen sijaan voi olla esittämänne kaltaista optiota myydä omistamiaan Suomen Säästöpankin osakkeita takaisin julkiselle vallalle.

Toisin kuin aikaisemmassa tarjousluonnoksessa, 12. toukokuuta 1992 päivätty tarjouksenne ei sisällä mainintaa Sammon kiinnostuksesta käyttää yksinoikeudella säästöpankkiverkostoa jakelukanavanaan ja toisaalta kiinnostuksesta osallistua Suomen Säästöpankin pääomittamiseen. Valtion vakuusrahaston käsityksen mukaan nämä kysymykset kokonaisuudessaan edellyttävät lisäneuvotteluja.

5 Ulkomaiset tytäryhtiöt

Alustavassa tarjouksessanne pankkinne tarjoutui ostamaan SKOP:n ulkomaiset tytäryhtiöt lukuun ottamatta UMC:tä ja Astrum:ia ns. due diligence -prosessin läpikäynnin jälkeen. Valtion vakuusrahasto ja SKOP käyvät aktiivisesti neuvotteluja ulkomaisten tytäryhtiöiden myymisestä konsernin ulkopuolelle. Tästä huolimatta toivomme voivamme neuvotella niitä koskevista järjestelyistä myös kanssanne.

6 Henkilökunta

Tarjouksestanne ilmenee, että Unitaksella ei ole tarvetta SKOP:n koko nykyiselle henkilökunnalle. Koska irtisanomiset ovat kaikkien osapuolten kannalta ongelmallinen kysymys, valtion vakuusrahasto ehdottaa, että ratkaisu pyrittäisiin löytämään yhteistyössä valtion vakuusrahaston, Unitaksen ja SKOP:n edustajien kanssa.

Valtion vakuusrahaston käsitys on, että irtisanomisista aiheutuvista kustannuksista vastaa ostaja, koska sen hyödyksi koituvat henkilökunnan vähennyksistä syntyvät säästöt ja SKOP:n uudelleenjärjestelystä aiheutuvat tuotot.

7 Muut kysymykset

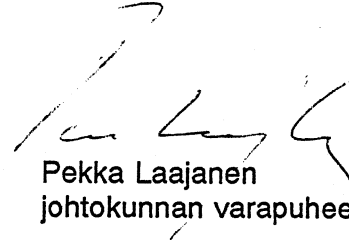
Valtion vakuusrahasto on valmis pyrkimään kaupan toteuttamiseen ehdottamanne aikataulun puitteissa. Jotta alustava sopimus voidaan allekirjoittaa 30.6.1992, valtion vakuusrahasto ehdottaa neuvottelujen aloittamista välittömästi.

Kunnioittavasti

VALTION VAKUUSRAHASTO

Jorma Aranko
johtokunnan puheenjohtaja

Pekka Laajanen
johtokunnan varapuheenjohtaja